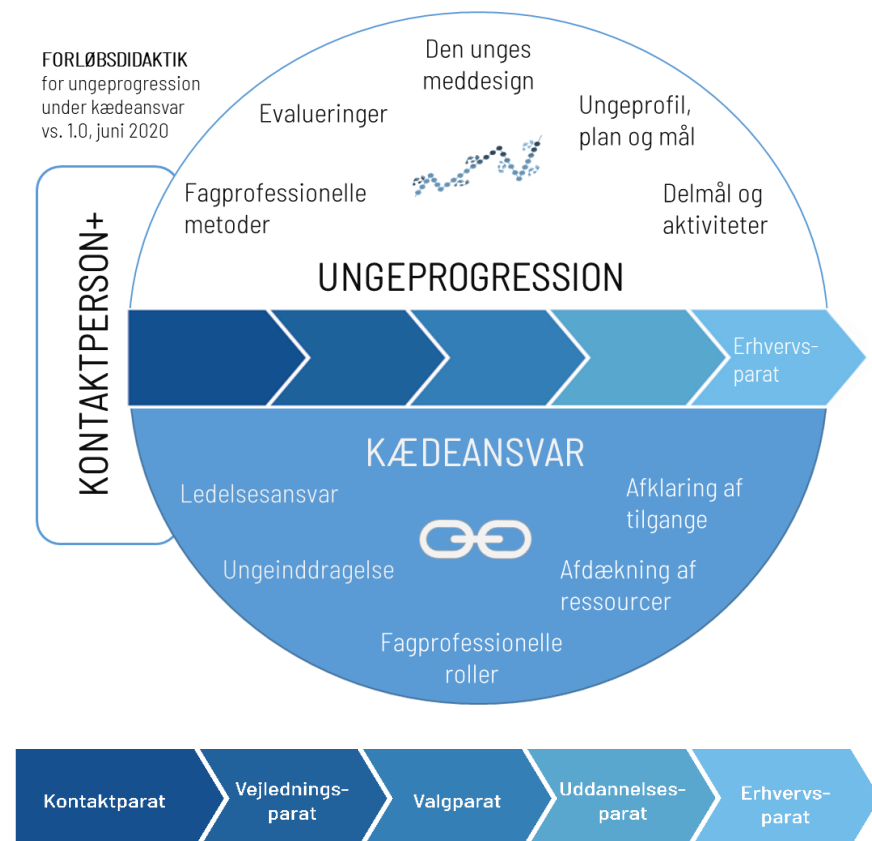

Forløbsdidaktik

for ungeprogression under kædeansvar, vs. 1.0

Progression hos udsatte unge henimod erhvervsparathed foregår ikke nødvendigvis lineært, ikke nødvendigvis entydigt i dens faser og ikke nødvendigvis i samme takt som andre unge. Der kan forekomme fremspring, omveje eller overlap. Også tempoet for udviklingen vil være individuelt.

For at kunne matche denne kondition, kræver det en særlig didaktik at designe og organisere de enkelte ungeforløb. Den didaktiske organisering foregår i et kædeansvar med de relevante lokale aktører.

Formål

Modellen "Forløbsdidaktik for ungeprogression under kædeansvar" skal bidrage ved planlægning, justering og evaluering af individuelle forløb for udsatte unge, under meddesign af de unge.

Hver af de unge har deres egen progression på vejen henimod erhvervsparathed for at opnå selvforsørgelse og det liv, de ønsker sig. De enkelte forløb skal give mening for de unge og hvert af dem skal udgøre en sammenhængende helhed.

Forløbene organiseres i et kædeansvar i de kommunale ungeindsatser (KUI) og med ungdomsuddannelserne, andre relevante sektorer og det civile liv.

Kontaktpersoner, vejledere og pædagogiske praksiseksperter har konkretiseret modellens elementer med "vejledende spørgsmål". De vejledende spørgsmål er tænkt som inspiration til de fagprofessionelle og ledere, der er involveret i arbejdet med udsatte unge.

Indhold

Målgrupper	2
Principper	2
Modellens elementer	2
Ungeprogression	3
Den unges meddesign	3
Ungeprofil, plan og mål	3
Delmål og aktiviteter	3
Evalueringer	4
Fagprofessionelle metoder	4
I kædeansvaret	4
Ledelsesansvar	4
Ungeinddragelse	5
Fagprofessionelle roller	5
Afklaring af tilgange	5
Afdækning af ressourcer	6

Juli 2020: Praksiseksperter fra projekterne Unge med kant Syddanmark (2018-2020), Youth in transition (2018-2021) og Unge med kant Hovedstaden (2019-2022) har bidraget til modellen Forløbsdidaktik. Arbejdet er faciliteret og omsat til modellen af lektor ved VIA University College, Bo Klindt Poulsen og projektleder Regina Lamscheck-Nielsen, Moeve.

Modellen kan benyttes frit, men må ikke commercialiseres. Alt videre aftales med Enhed for uddannelses- og erhvervsvejledning (EUK) og Moeve.

Modellen er publiceret her: <https://ungemedkant.dk/toolbox/didaktik/>

Målgrupper

Modellens primære målgruppe er de nye kontaktpersoner i kommunerne, med den udvidede forståelse som "Kontaktperson+":

- Kontaktpersonen, jf. loven om Kommunal Ungeindsats (1. jan. 2019), er bindeled til de fagprofessionelle, der kan hjælpe de unge. Kontaktpersonen medvirker til, at den unge får den nødvendige hjælp, og generelt hjælper den unge i gang, følger op og understøtter den unges udvikling.
- Kontaktperson+ navigerer langsigtet i og med hele kædeansvaret, hvilket bl.a. indebærer uddannelsesinstitutioner, sundhedssystemet, den private sektor og det civile liv. Kontaktperson+ bringer også den fornødne vejledningsfaglighed hhv. andre væsentlige fagprofessionelle kompetencer i spil.

Modellens sekundære målgrupper er:

- Andre fagprofessionelle med behov for indsigt i de unges forløb og den organisatoriske kontekst.
- Ledelsen i kommunerne såvel som hos de samarbejdende organisationer i kædeansvaret, således at der er en forståelse for og en organisatorisk understøttelse af arbejdet med ungeprogressionen på tværs af afdelinger, organisationer og sektorer.

Principper

Modellen er udarbejdet på baggrund af erfaringer og ekspertise i flere udviklingsprojekter: "Unge med kant Syddanmark" (2018-2020), "Youth in transition" (2018-2021) samt "Unge med kant Hovedstaden" (2019-2022). Praksiseksperter og forskere har bidraget i denne proces.

Dermed er modellen praksisbaseret og praksisrettet, handlingsrettet og konkret. Det er samtidig ambitionen, at modellen kan overføres til andre sammenhænge med tilsvarende kontekst og tilsvarende formål.

Modellen har projekternes egen taksonomi for ungeprogression som en central byggesten. Denne taksonomi er ligeledes udviklet i og på tværs af projekterne.

Læs mere: <https://ungemedkant.dk/toolbox/ungeprogression/>

Modellens elementer

Projekternes egen **taksonomi for ungeprogression** står centralt i modellen. Taksonomien bevæger sig fra kontaktparathed til erhvervsparathed.

Taksonomien danner grundlag for handlinger ift. både kædeansvar i den øverste del af modellen og ungeprogression i den nederste del af modellen. Progressionen i taksonomien foregår ikke nødvendigvis lineært, ikke nødvendigvis entydigt i de enkelte faser og ikke nødvendigvis i samme takt som andre unge. Der kan altså forekomme overspring, omveje eller overlap, og tempoet for udviklingen vil være meget forskelligt for de enkelte unge.

Forløbsdidaktik indeholder centrale elementer for at arbejde målrettet med **ungeprogression** og for et velfungerende **kædeansvar**. I kædeansvaret arbejdes konkret og individuelt med ungeprogression, dvs. elementer der støtter de unges bevægelse frem mod selvforsørgelse og det liv, de ønsker sig. Elementerne udfoldes i det følgende og er suppleret med vejledende spørgsmål til inspiration.

Ungeprogression

Den unges meddesign

Arbejdet med den unges progression udspringer af den unges egen involvering og engagement i de planer, autentiske mål og aktiviteter, som skal bringe de unge frem mod selvforsørgelse og det liv, de ønsker sig.

Til overvejelse for arbejdet med den unges meddesign:

- *Hvordan understøtter I som fagprofessionelle, at den unge kan formulere, hvad den unge gerne vil? Hvordan arbejder I helt konkret med at få den unge til at byde ind med ønsker og tanker, både fra starten af og løbende undervejs?*
- *Hvordan afbalancerer I det, de unge skal, imod det de gerne vil?*
- *Hvordan bliver de unges ressourcer synlige i meddesignet?*
- *Hvordan får I de unges behov, mål og ønsker frem, på tværs i kædeansvaret? Hvordan afbalancerer I de unges meddesign med det faglige ansvar for processen?*

Ungeprofil, plan og mål

Ungeforløbet tager udgangspunkt i en profil af den enkelte unges udfordringer, potentialer og behov.

Forløbet baserer sig på et overordnet mål, som er formuleret af den unge i samarbejde med de fagprofessionelle (evt. kontaktperson+).

Til overvejelse for arbejdet med ungeprofil, plan og mål:

- *Hvordan tager I i arbejdet med den unge udgangspunkt i den enkelte unges reelle udfordringer, potentialer og behov? Hvordan bliver hjørnesten i planen den unges eget meddesign og inddragelse?*

- *Hvordan afbalancerer I den unges formelle journal og den unges egen fortælling, når der skal laves en plan?*
- *Hvordan opnår I opdateret og tilstrækkelig viden om den unge, om den unges problemer og kontekst til at kunne lave en kvalificeret ungeprofil? Hvor finder I den viden? Hvordan arbejder I sammen om denne viden? Hvordan bliver denne viden tilgængelig på tværs af kædeansvaret?*
- *Hvordan opnår I, at progression og udvikling i planen er i balance med plads og tid til at den unge kan følge med?*

Delmål og aktiviteter

Det overordnede mål brydes ned i håndterbare og synlige delmål i et samarbejde mellem fagprofessionelle (kontaktperson+) og den unge.

Delmålene bliver understøttet af udvalgte aktiviteter, som kan begrundes i forhold til delmål og mål.

Til overvejelse for delmål og aktiviteter:

- *Hvordan opnår I som fagprofessionelle på tværs i kædeansvaret, at såvel delmål som aktiviteter understøtter den unges progression?*
- *Hvilke fælles udtryk og fagligt sprog anvender I for ungeaktiviteterne og for målene for den unges progression?*
- *Hvordan sikre I, at de unges handlinger i forhold til delmålene knyttes til det overordnede mål? Hvordan arbejder I med, at den unge erkender og oplever forbindelsen?*

Evalueringer

Kontinuerlig feedback på proces og mål, både fra den unge selv og de fagprofessionelle (kontaktperson+), har stor betydning for, at der finder en reel progression sted. Denne progression skal være synlig for den unge.

Til overvejelse for evalueringer:

- Hvordan inddrager I som fagprofessionelle den unge i evalueringerne?
- Hvordan understøtter I, at progressionen bliver tydelig for den unge? Hvordan gør I evalueringskriterierne tydelige og forståelige for den unge?
- Hvordan giver I den unge feedback undervejs i forløbet?
- Hvordan organiserer I de unges selvevalueringer, og hvordan opnår I, at de unge forbinder sig til delmål og mål i ungeplanen? Hvordan samler I op på de unges oplevelser med at arbejde med et (del)mål?
- Hvordan opnår I enighed på tværs i kædeansvaret om evalueringskriterier for den unges progression?

Fagprofessionelle metoder

Arbejdet med den unge må basere sig på relevante og velvalgte metoder, der samlet set giver mening i forhold til den enkelte unges samlede situation, den enkelte unges plan, mål og delmål samt de tilgange, som udgør det fælles faglige fundament for de fagprofessionelle.

Til overvejelse ang. de fagprofessionelle metoder:

- Hvilke metoder vælger I fra de forskellige fagområder, og hvorfor? Hvordan passer metoderne til den unges profil? Hvordan sikrer I, at valget af unges aktiviteter er forankret i en fælles forståelse af opgaven og fælles forståelse af den unges mål?
- Hvilket fælles sprog bruger I for indsatserne for og med de unge?

- Hvordan understøtter I ligeværdighed imellem jer og imellem jer og de unge i jeres valg af metoder? Hvordan understøtter jeres valg af metoder en anerkendende, positiv og ressourceorienteret tilgang til den unge?
- Hvordan arbejder I med at ansvarliggøre de unge for aftaler, delmål og mål i processen?
- Hvordan hjælper I de unge med at erkende og at anerkende, at de allerede har erfaringer med at træffe valg og med diverse fagligheder?
- Hvordan hjælper I helt konkret de unge med at øve sig i at reflektere og opnå refleksionskompetencer?

I kædeansvaret

Ledelsesansvar

Ledelsesansvar er grundlaget for etableringen af et kædeansvar. Det indebærer ledelse på tværs af kommunale institutioner, uddannelser, andre sektorer og civilsamfundet.

Ledelsen tager ansvar for at samarbejdet er organisatorisk muligt, understøtter med passende tidsmæssige og administrative ressourcer for de fagprofessionelle, og prioriterer deres opgaver i organisationen.

Til overvejelse af ledelsesansvaret:

- Hvordan tager ledelsen ansvar for samarbejde i kædeansvaret? Har KUI-ledelsen indsigt i den faglige opgave? Er der forståelse for kædeansvaret og forpligtelse hos lederne i alle samarbejdsorganisationer?
- Understøtter ledelsen kontaktpersonens handlerum? Tildeler ledelsen de fornødne tidsmæssige og administrative ressourcer for at løse opgaven, herunder tværgående it-systemer? Hjælper lederne med til at prioritere opgaverne?

- *Hvordan kommunikerer ledelsen kontaktpersonens opgaver og rolle i KUI, også til samarbejdspartnere? Hvordan sikrer ledelsen entydige procedurer, beslutninger og evalueringer ang. arbejdet med de unge? Hvordan fremmer ledelsen en fælles forståelse for opgaven og udvikling af et fælles sprog på tværs?*

Ungeinddragelse

Ungeinddragelse betyder de unges / ungerepræsentanternes løbende inddragelse i de organisatoriske processer omkring dem, som en forudsætning for et velfungerende system, der reelt responderer på de unges behov.

Til overvejelse for ungeinddragelse i kædeansvaret:

- *Har I etableret et ungeråd i KUI, hhv. i kædeansvaret, som sikrer de unges meddesign og ungeinddragelse som et princip?*
- *Er de unges meddesign af deres forløb et formuleret princip i KUI og for kontaktpersonen? Er aktiviteter med og for de unge beskrevet i et ungevenligt sprog?*
- *Udarbejder I nye tilbud i kædeansvaret, baseret på dialog med unge /de unges egne repræsentanter?*
- *Hvordan organiserer I kædeansvaret således at de unge kan byde ind med deres ønsker og tanker undervejs i deres forløb?*
- *Hvordan organiserer I aktiviteter og rum for de unge således at der er fleksibilitet og plads til mangfoldighed iblandt de unge?*

Fagprofessionelle roller

De fagprofessionelle i den kommunale ungeindsats og i de samarbejdende organisationer har forståelse for, at deres roller kan skifte undervejs i forløbet, afhængig af hvad der giver mening for den enkelte unge.

Roller som vejledning, undervisning, mentorskab, og lignende, kan være integreret i forskellige fagprofessionelle sammenhænge og deres organisationer.

Til overvejelse ang. de fagprofessionelles roller:

- *Hvilke fagprofessionelle roller kommer i spil ved de unges individuelle forløb? Hvilke forskellige aspekter dækker de forskellige roller over, også set i lyset af den enkelte fagprofessionelles organisation?*
- *Hvordan og hvor detaljeret beskriver I jeres opgaver og kompetencer, især mhp. de enkelte unge? Hvilke bemyndigelser har I?*
- *Hvilke eventuelle mål for de enkelte unge er knyttet til jeres rolle i kraft af jeres organisatoriske tilhørsforhold? Hvilke fagprofessionelle roller kan bidrage med fordel ved arbejdet med hvilke delmål hos de unge?*
- *Har I et fælles sprog omkring de unge? Hvilke fagudtryk benytter I, og dækker de over det samme?*
- *Kontaktpersonen i KUI har en særlig rolle. Har I afklaret kontaktpersonens profil og kompetencer? Se evt. også [Kompetenceprofil for kontaktperson+](#).*

Afklaring af tilgange

Afklaring af tilgange hos de fagprofessionelle til arbejdet med deres unge er forudsætning for et vellykket kædeansvar for de enkelte unges progression. Det indebærer også en gensidig forståelse af hinandens tilgange og perspektiver. Skabelsen af et fælles sprog er fundament for det tværprofessionelle samarbejde.

Til overvejelse for afklaring af tilgange:

- *Hvordan opnås en fælles forståelse for det fælles mål?*
- *Hvordan opnår de fagprofessionelle en gensidig forståelse af hinandens tilgange, herunder ungesyn og hvordan der kan arbejdes med delmål for den unge? Med hvilken timing skal afklaringen foregå, således at de enkelte ungeforløb kan få en god start?*

- *Hvordan skaber de fagprofessionelle et fælles sprog som fundament for det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde? Hvordan sikres at alle får adgang til væsentlig information?*

Afdækning af ressourcer

Afdækning af ressourcer dækker over kendskab til og overblik over aktører, aktiviteter, tilbud og samarbejdsflader i kommunalt regi, i andre sektorer og i civilsamfundet.

Det skal være muligt at vælge de rette aktiviteter på det rette tidspunkt sammen med den unge.

Til overvejelse ang. ressourcer:

- *Hvordan afdækker I de (lokale) ressourcer til de individuelle ungeforløb? Findes ressourcerne i kommunalt regi, i erhvervsuddannelserne eller andre uddannelser, hos familien eller i vennekredsen, på fritidssektoren eller i civilsamfundet i øvrigt? Hvem kan I inddrage hvordan og under hvilke konditioner, herunder timing og økonomi? Hvordan er de enkelte ressourcer tilgængelige?*
- *Hvem kan bidrage med hvad i forhold til de unge? Hvilke begrænsninger findes, fx forud givne rammer? Hvordan kan erhvervsuddannelserne understøtte at de unge kan opnå deres delmål, både hvad angår de faglige, personlige og sociale kompetencer?*
- *Hvordan opnår I meddesign hos de unge i forhold til de andre aktører?*